

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

Art. III. An Christus ut homo sit verè & propriè Sacerdos?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

propter Deo offert, unde Augustinus in præfat. A
Orat pro nobis, & orat in nobis, & oratur a
nobis. Orat pro nobis ut Sacerdos. Orat in nobis ut ca-
pitulum. Oratur a nobis ut Deus noster. Et infra:
Oratur ergo in forma Dei, orat in forma servi: ibi
creatur hic creatus.

§. II.

Solvantur objectiones.

Objicies primò contra primam conclusio-
nem: Oratio est ascensio mentis in Deum,
ut ait Damascenus lib. 3. de fide cap. 24. Sed
Christi mens Deo unita beatificabit instanti con-
ceptionis, non potuit de novo in Deum ascende-
re: Ergo nec orare.

Respondeo Christum, licet Deo unitum bea-
tificet, potuisse de novo ascendere in Deum per
actus intellectus & voluntatis inferiores visione
& amore beatifico, per quos Deo sua desideria
pro se vel pro aliis proponeret. Sicut Beati in
cælo simili modo pro nobis & pro seipsis orant.

Objicies secundò: Nemo prudens postulat id
quod jam scit futurum esse, aut quod jam scit
non esse futurum: si enim scit futurum, non est
opus ut postulet. Si non futurum, inutiliter po-
stulat ut sit futurum: Sed Christus ab initio con-
ceptionis, per scientiam beatam & infusam sci-
vit certissime quidquid erat vel non erat futu-
rum, saltem quantum ad ea quæ ad ipsum spe-
cialiter pertinebant: Ergo Christus saltem pro
seipso non oravit in hac vita mortali.

Respondeo præscientiam Christi nullatenus
impedivisse utilitatem aut necessitatem oratio-
nis ipsius, quia præsciebat suam orationem esse
medium utile, vel etiam necessarium juxta Dei
decretum, ut essent futura quæ postulabat: pru-
denter verò postulamus & utiliter id quod sci-
mus interventu nostræ orationis esse futurum.
Solutio est D. Thomæ hic quæst. 21. art. 1. ad 2.
ubi sic ait: Inter alia quæ Christus servit futura, sci-
vit quædam esse fienda propter suam orationem, &
huiusmodi non inconvenienter a Deo petiri.

Objicies quartò contra secundam conclusio-
nem: Oratio connotat vel includit carentiam
potestatis plenæ & absolutæ in eo qui orat: At
Christus morte suâ, & meritis totius vitæ, obtri-
nuit a Deo plenam & absolutam potestatem dis-
ponendi de omnibus in cælo & in terra, juxta
illud Matth. 28. Data est mihi omnis potestas in cælo
& in terra: Ergo Christus nunc in cælo existens,
verè & propriè non orat.

Respondeo Majorem esse veram de oratione
ex indigentia, at non de illa quæ fit ex abun-
dantia solum, & ex affectu religionis ad Deum
colendum, eique se submitendum, qualis illa
est, quam Christus nunc in cælo existens habet.

Objicies quartò: Christus morte suâ & meritis
obtinuit quidquid unquam Pater hominibus
concessurus erat, juxta illud ad Hebræos 10.
Una enim oblatione consummavit in sempiternum
sanctificatos: Ergo nihil amplius postulavit, frustra
enim peteret quod jam impetravit.

Respondeo, concesso Antecedente, negando
consequentiam: nam sicut impetratio Christi in
hac vita, non impedit quominus Deum orare
debeamus, & Sancti ipsi pro nobis orent, ut per
huiusmodi orationes Christi merita nobis ap-
plicentur: sic neque merita Christi impediunt,
quæ Christus possit orare de novo, & merita sua

per orationem nobis applicare, sicut ea applicat
per sacrificium Eucharistiæ, per Sacramenta, &
per alia media: causæ enim generales, requi-
runt causas particulares sibi subordinatas, in or-
dine ad speciales effectus.

Objicies quintò: Si Christus nunc in cælo pro
nobis oraret, mereretur, quia ejus oratio esset
digna effectu quem impetraret. Possemus etiam
Christum orare ut pro nobis oraret, quod ab Ec-
clesiæ consuetudine alienum est: illa enim nun-
quam dicit, *Christe ora pro nobis*, sed *exaudi nos*, vel
miserere nostri.

Respondeo negando sequelam, cum enim
tempus merendi ad vitam hujus mortalis spatium
Christo æquè ac nobis definitum sit, Christus in
cælo existens, licet vi orationis possit a Deo
impetrare, non tamen apud ipsum mereri.

Ad illud quod subditur, dicendum est, quod
licet in orationibus privatis possimus Christum
ut hominem orare ut pro nobis oret, seu oratio-
nes nostras suæ conjugat, & Patri offerat: in
orationibus tamen publicis id non licet, quia
hoc est alienum ab Ecclesiæ consuetudine, quæ
ad vitandos errores Arii & Nestorii, nunquam
dicit *Christe ora pro nobis*, nam ly *Christus* supponit
pro supposito divino, cujus non est orare, sed ad-
juvare, ut observat S. Thomas in 4. dist. 15. qu.
4. art. 6. quæstiunc. 2. ad 1.

Ex dictis colligitur, Christum nunc in cælis
in dextera Patris sedentem, duobus modis pro
nobis orare: primò verè & propriè, divina be-
neficia pro nobis postulando, ut in secunda con-
clusionem ostendimus; secundò impropriè & in-
terpretativè; quatenus merita sua & passionis
Patri exhibet, & vulnerum ostensione, ipsum
veluti sollicitat ad dandum hominibus id, quod
dum in terris existeret, pro ipsis meruit: ut ex-
plicat D. Gregorius lib. 22. Moralium cap. 18.
his verbis: *Vni genito Filio pro homine interpellare
est apud coeternum Patrem seipsum hominem demon-
strare; eique pro humana natura rogasse, est, eandem
naturam in divinitatis suæ celsitudine suscepisse. In-
terpellat igitur pro nobis Dominus, non voce, sed me-
ritatione; quia quod damnari in electis noluit, susci-
piendo liberavit.*

ARTICULUS III.

*An Christus ut homo sit verè & propriè
Sacerdos?*

DE Christi Sacerdotio plura dicemus in Tra-
ctatu de Eucharistia, cum de Missæ sacrifi-
cio dilleremus, unde hic solum breviter demon-
strandum est, Christum, ut hominem, esse verè &
propriè Sacerdotem, & in ejus Sacerdotio plu-
ra reperiri singularia & mirabilia, quæ aliis Sa-
cerdotibus convenire nequeunt.

Dico igitur: Christus ut homo, fuit verè &
propriè Sacerdos.

Probatur primò ex sanctis Patribus, qui Sa-
cerdotium Christi mirum in modum commen-
dant: Augustinus enim in Ps. 132. *Quis est Sa-
cerdos (inquit) nisi unus Sacerdos, qui intravit in
Sancta Sanctorum? Quis est Sacerdos, nisi qui fuit
victima & Sacerdos? Nisi ille qui cum in mundo
non inveniret mundum quod offerret, seipsum obtru-
lit? Fulgentius 1. ad Trasim. cap. 12. Unus
idemque mediator Dei & hominum homo Christus
Iesus.*

Christus Iesus; ipse Pastor & ovīs; ipse sponsus & sponsa; ipse sacerdos & victima; unus idemque, & oblator muneris, & munus factus est oblatoris, ut nec oblator à munere qualitate desisteret, nec munus ab oblatoris merito descreparet. Similia habet Epiphanius hæren. 5. ubi de Christo ait: *ipse victima, ipse sacrificium, ipse sacerdos, ipse altare, ipse Deus, ipse homo, ipse Rex, ipse Pontifex, ipse oris, ipse agnus, omnia in omnibus pro nobis factum.* Bellè etiam Tertullianus lib. 4. contra Marcionem cap. 9. Christum, Catholicum (id est generalem) Patrem Sacerdotis appellat, vel quia pro universis hominibus seipsum in ara crucis obtulit; vel quia solus oblationum, donorum, ac sacrificiorum genera omnia Deo representat. Demùm Philo in libro de somniis, Duo esse Dei templa scribit: unum quidem hunc ipsum mundum, in quo Pontifex est primogenitum ipsius Divinum Verbum: alterum rationalem animam, cuius Sacerdos est verus homo. Ergo ex SS. Patribus Christus est verè & propriè Dei Sacerdos.

51. Probatur secundo ratione: Sacerdos dicitur is qui consecratus est, & publicâ auctoritate constitutus, ut sacra & divina populo tradat, ut preces populi Deo offerat, & sic mediator inter Deum & populum, & denique ut offerat dona & sacrificia pro peccatis, ut docet Apostolus ad Hebræos 5. At hæc perfectissimè conveniunt Christo ut homini: fuit enim ab instanti Incarnationis suæ unctus, non ab hominibus, sed ab ipso Patre, & divinitatis, ac omnium charismatum supernaturalium oleo consecratus; per ipsum etiam divina dona hominibus sunt collata, secundum illud 2. Petri 1. *Per quem* (scilicet Christum) *maxima & pretiosa nobis promissa donavit, &c.* Deo preces obtulit pro populo, & humanum genus Deo reconciliavit. Denique seipsum obtulit Deo in sacrificium, primò incurrente in Eucharistia, per mysticam immolationem sui ipsius, mortuo quodam modo positi sub speciebus Eucharisticis: aut per mysticam (ut alii malunt) separationem corporis sui à sanguine sub speciebus panis & vini, aut per realem (ut alii existimant) productionem sub iisdem speciebus. Secundo incurrente, quando in cruce animam suam & vitam Deo obtulit, ad protestandam supremam ipsius excellentiam, & obtinendam ab ipso remissionem peccatorum nostrorum. De quo sacrificio loquitur Paulus ad Hebræos 10.

52. Quod si quæras, Quomodo Christus in cruce sacrificavit, cum seipsum non interfecerit?

Respondeo Christum verè sacrificasse, quia voluntariè & propriâ vi spiritum tradidit, atque à corpore separavit, quem tormenta non poterant illi eripere, si retinere voluisset. Tradidit, inquam, ad protestandam supremam Dei excellentiam, per sui immutationem, in quo consistit ratio sacrificii. Et hoc Christus significavit Joan. 10. cum sic dixit: *Propterea me diligit, quia ego pono animam meam. Nemo tollit eam à me, sed ego pono eam à me ipso.* Et in hoc Christus differt à martyribus, qui quando mortem pro Christo patiuntur, non ceniuntur propriè sacrificare, quia propriâ vi spiritum non tradunt, nec à corpore separant, sed talis dissolutio & separatio, vi tormentorum causatur.

53. Porro in sacerdotio Christi plura mirabilia & singularia sunt. Illud enim convenit Christo à primo instanti conceptionis, quo à Patre divinitatis ac omnium charismatum supernaturalium oleo consecratus est. Potestas ejus fuit pontificalis, & suprema, soli Deo subordinata, nulliq;

A alteri cum tanta excellentia & independenti communicata. In aliis Sacerdotibus reperitur solum imperfecta quadam participatio Sacerdotii Christi, ratione characteris, in Christo vero, ratione unionis hypostaticæ, relictæ totæ Sacerdotii potestas & plenitudo, quæ illi tribuitur ultimo: *Data est mihi omnia potestas in cælo & in terra.* Item Christus (ut ait Concilium Ephesinum) non ita pontificio munere sangitur, ut aliorum Sacerdotum more, externum, hoc est, ætènum sacrificium offerat: sed ipse est agnus, ipse præstantissima illa hostia, & spirituale holocaustum, (ut loquitur Ambrosius) *Idem Sacerdos, idem hostia, & Sacerdotium.* Christus ergo secretum naturam humanam fuit non solum Sacerdos,

B sed etiam hostia, templum, & altare: namque humanitas ad protestandam supremam Dei excellentiam fuit immutata & destructa; acque ita Christus secundum illam fuit victima, hostia; & secundum eandem fuit etiam templum, id est locus Dei cultui specialiter deputatus & consecratus, in quo sacrificium illud perfectum est, metaphorâ ductâ ab Ecclesiis & sacrificiis materialibus, in quibus Deus colitur specialiter. Eadem quoque, quoad corpus præcipue, fuit altare illius cruenti sacrificii, quatenus sanguine victimæ fuit peritusa: quanquam etiam crux ipsa, supra quam fuit cæsa, convenienter ara dici possit. Denique in hoc Christi sacerdotium aliis præstat, quod cum alia temporaria sint, & solum usque ad mortem durent, illud perpetuum est, & in æternum duraturum. Unde Ps. 109. Christus vocatur Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech. Et Apostolus ad Hebræos 7. sic ait: *Alij plures facti sunt sacerdotes; idcirco quod morte prohiberentur permanere, hic autem* (scilicet Christus) *eo quod maneat in æternum, semper æternum habet sacerdotium: unde salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nobis.* Quibus verbis præcipuum perpetuitatis Sacerdotii Christi causam insinuat & declarat divinus Apostolus, nempe salutem æternam & celestia bona sine fine semper duratura, quæ per cruentum Christi sacrificium in ara crucis oblatum Beati consequuntur. Quare licet oblatio crucis jam transierit, ejus tamen virtus, & patriæ celestis dona, quæ sunt ejus effectus præstantissimi, in æternum permanent. Unde quando Christus Ps. 109. vocatur Sacerdos in æternum, particula illa in æternum, intelligi potest, vel de æternitate à parte post moraliter sumpta, id est usque ad mundi consummationem, quousque durabit sacrificium Eucharisticum ab ipso oblatum principaliter, per Sacerdotes ut Legatos & Ministros suos; vel physice & in rigore, quatenus semper orabit & interpellabit, potestate sacerdotali, ad obtinendum sanctis varia beneficia, & gaudia accidentalia, quæ ad hunc finem applicabit suis precibus sacrificium in cruce peractum. Potest etiam Christus dici Sacerdos in æternum, quia Ministros suos indelebili & semper mansuro insignit & figuræ characterē, qui est diminuta sacerdotalis quædam potentia participatio.

C

D

E

Jeremie trig^o primo. Dabo legem meam in vi-
seru cordum : Ergo Christo non convenit esse
Sacerdotem.

Respondeo cum Divo Thoma hic quæstio-
ne vigesima secunda, articulo primo ad tertium
quod aliqui homines particulatim habent quasdam gratias,
sed Christus tanquam caput habet perfectionem omnium
gratiarum, & ideo quantum ad alios pertinet, alius est
Legulator, & alius Sacerdos, & alius Rex: sed hac omnia
concurrunt in Christo tanquam in fonte omnium gratia-
rum unde dicitur Isaia trig^o primo tertio: Dominus Iudex
noster, Dominus Legis noster, Dominus Rex noster, ipse
salvabit nos.

Ex dictis inferes, Christum ut hominem, esse
perfectum mediatorum inter Deum & homines.
Patet ex dictis de Christi Sacerdotio: nam ut
egregie ait Pelusiotæ libro tertio, Epistola vige-
sima. Sacerdotium medium est divinam inter humanam
naturam, ut & illam celat, & huic mutationem in me-
diat affert. Quod falsus declarat sanctus Thomas
hic quæstione vigesima secunda, articulo primo
his verbis: Proprie officium Sacerdotis est: mediato-
rem inter Deum & populum, in quantum scilicet divina
populo tradit (unde dicitur Sacerdos quasi sacra dans)
sicut in illa Malachia secundo, legem requirunt de ore
eius, scilicet Sacerdotis: & iterum in quantum preces po-
puli Deo offert, & pro eorum peccatis Deo aliquantulum sa-
tisfacit. Unde Apostolus dicit ad Hebræos quinto: Omnis
Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus consti-
tuitur in his que sunt ad Deum, ut offerat dona & sacri-
ficia pro peccatis. Ergo si Christus ut homo sit verè
& propriè Sacerdos, est etiam perfectus media-
tor inter Deum & homines, juxta illud Apostoli
primo ad Timotheum secundo: Unus mediator Dei
& hominum homo Iesus Christus. Unde Tertullianus
in libro de Resurrectione carnis capite decimo
quinto. Hic sequester Dei atque hominum appellatus, ex
utroque partis deposito commisit sibi, carnis quoque de-
positum servavit in semetipso, arribonem summam totius.
Quemadmodum enim nobis arribonem spiritus reli-
quit, ita & a nobis arribonem carnis accepit, & vexie
totum, totius summe illuc quandaque redigenda. Au-
gustinus libro primo de consensu Evangelista-
rum capite ultimo: Omnia que in contrarium per-
geat per aliquod medium reducuntur. Ab æterna iustitia,
temporalis nos iniquitas alienabat: opus ergo erat medi-
um inter temporalis, que medietas temporalis esset, de im-
mixta & summis, atque ita se nec abrumpens à summis,
& contentoribus imis, imaredderet summis. Ideo Chris-
tus mediator Dei & hominum dictus est inter Deum im-
mortalem, & hominem mortalem, Deus & homo, recon-
cilians hominem Deo, manens id quod erat, factus quod
non erat. Et Epist. ad Volusianum: Nunc verò inter
Deum & homines mediator apparuit, ut in unitate per-
sonæ copulans utrumque, & solita sublimaret insolitis, &
insolita solita temperaret. Fulgentius libro primo
ad Trasimundum capite decimo quinto. Quia
per peccatum homo fuit separatus à Deo, inter Deum & ho-
minem hominemque peccantem, talis utique mediatoris
debet intervenire persona, que ad propitiandum Deum
hominem, totum verumque in se Deum de Deo natum ha-
beret, & ad reconciliandum hominem Deo, totum na-
tumque in se de homine natum hominem contineret; at-
que ita ex utroque unus Christus esset ut plenitudo deitatis
in susceptum non consumeret, sed proberet hominem,
& plenitudo humanitatis nec minoraret immensum, nec
mutaret impassibilem deitatem; ac sic hominis natura,
que mutata fuerat in deterius, per illum tota redintegrà-
retur, quo non melius melius. Propterea se Mediator Dei &
hominum, plenum Deum, plenumque dignatus est homi-
nem demonstrare. Gregorius Magnus libro duo-

Tomus IV.

A decimo Moralium capite vigesimo tertio. Ipse
adjuvans hominem factus homo: ut quia puro homini via
redendi non patebat ad Deum, via redendi fieret per
hominem Deum. Longè quippe distabam à iusto & im-
mortali nos mortales & iniusti. Sed inter & immorta-
lem iustum, & nos mortales iniustos, apparuit mediator
Dei & hominum, mortali & iustus, qui & mortem ha-
beret cum hominibus, & iustitiam cum Deo; ut quia per
imā nostrā longè distabamus à summis, in seipso uno imā
iungeret cum summis, atque ex eo nobis via redendi fie-
ret ad Deum, quo summis suis imā nostrā copularet.
Hugo demum Victorinus libro secundo de Sa-
cramentis parte prima, capite duodecimo. Me-
diatore egauit homo ad Deum, ut reconciliaretur illi, &
reduceretur ad illum: sed eam disidentium agendam
convenienter suscipere non posset, qui non aliqua societa-
tis ac pacis amicitia, utrique familiaris atque propinquus
existeret. Propter hoc ergo Filius Dei factus est homo, ut
inter hominem & Deum, reconciliationis & pacis me-
diator esse posset. Suscepit humanitatem, per quam homi-
nibus appropinquaret; retinuit divinitatem, per quam à
Deo non recederet.

Ex his patet, duobus modis Christum dici
mediatorem, nimirum primò, quatenus ejus
personalitas, tanquam commune vinculum,
conjungit duas naturas, divinam & humanam.
Quotiens Tertullianus, Basilus, Gregorius
Nyssenus, Epiphanius, Hilarius, & alii Patres,
Christum frequenter vocant mediatorem.
C Quamquam hac ratione, non tam sit propriè
mediator, quam medius, per participationem &
conjunctionem utriusque extremi, sicut homo
est medius inter Angelos & res purè corporeas:
mediator enim est nomen officii, non naturæ.
Unde secundò & magis propriè dicitur media-
tor, ratione officii intercessoris inter Deum &
nos: quod officium (ut rectè docet sanctus Tho-
mas infra quæstione vigesima sexta, articulo se-
cundo) Christus exercuit & exercet secundum
humanam naturam; illius enim est, & non divi-
næ naturæ, discernere & componere causas in-
ter Deum & nos, pœnam nostrorum peccato-
rum in se suscipiendo, & pro illis satisfaciendo
de toto rigore iustitiæ. Illius etiam & non divi-
næ naturæ fuit orare pro nobis, sacrificare, me-
reri, &c. Necesse fuit tamen fuit, naturam illam
esse hypostaticè Verbo unitam, non tantum
quia conveniens erat mediatorem participare
naturam utriusque extremi, sed etiam quia ut
posset munia illa perfectè exercere, & mereri
pro nobis de condigno, ac satisfacere de toto ri-
gore iustitiæ, oportuit ut actiones Christi The-
andricæ, seu Deiviriles, infinitum valorem &
dignitatem moralem à supposito divino traher-
ent, ut disputatione quarta, agendo de necessi-
tate Incarnationis & satisfactionis Christi, fusè
expendimus. Unde Leo Papa sermone primo
de Nativitate. Salvā utriusque proprietate substantia,
& in unam coeunte naturam, suscipitur à virtute infir-
mitas, à maiestate humilitas, ab æternitate mortalitas,
ut quod nostris remediis congrueret, unus atque idem
Dei & hominum mediator, & mori ex uno, & resurge-
re posset ex alio.

Porro quando Apostolus ait, unum esse me-
diatorem inter Deum & homines Jesum Chri-
stum, loquitur de mediatore excellenti, perfe-
cto, supremo & universali, vel ut vulgo dicitur,
de mediatore redemptionis, subicit enim im-
mediatè post: Qui dedit redemptionem semetipsum pro
omnibus: unde possunt esse alii mediatores se-
cundum quid, & Christo inferiores, inter Deum

Rrrr

& ho-

& homines, ut docet Divus Thomas infra quaestione vigesima sexta, articulo primo. Sicut licet dicatur Matthaei vigesimo secundo: *Vnus est magister vester Christus*, alios tamen ipse constituit in Ecclesia magistros, & doctores, ut dicit Apostolus ad Ephesios quarto. Et licet solus Christus sit lux prima & principalis, quae illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum, ut dicitur Joannis primo, nihilominus tamen, ipse Christus Apostolos vocat lucem mundi Matthaei quinto, nimirum quia à Christo acceperunt, unde possent alios homines illuminare.

Malè ergo ex hoc Apostoli testimonio Novatores inferunt, nullum alium præter Christum posse pro hominibus apud Deum intercedere: his enim verbis Paulus non excludit plures mediatores intercessionis, sed duntaxat redemptionis, neque contradicit ei quod dixerat ad Galatas tertio, Moysen fuisse mediatorem intercessionis inter Deum & populum Israël. Quin etiam immediate ante verba relata, idem Apostolus versu secundo & sequentibus capitis illius secundi Epistolae primae ad Timotheum, manifestè docet debere fideles esse pro aliis mediatores intercessionis apud Deum, orando pro illis, idque bonum & Deo gratum esse, sic enim ait: *Obsecro igitur vos primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus hominibus pro Regibus, & omnibus qui in sublimitate sunt, ut quietam & tranquillam vitam agamus in omni pietate & castitate; hoc enim bonum est, & acceptum coram Salvatore nostro.*

ARTICULUS IV.

An Christus potestatem regiam, non solum spirituales, sed etiam temporales habuerit?

CERTUM & indubitatum est apud omnes, Christum habuisse potestatem spirituales regiam & monarchicam supra totam Ecclesiam, juxta illud Psalmi secundo: *Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum eius, praedicans praeceptum eius*. Unde solum difficultas & controversia est inter Theologos, an præter spirituales illam potestatem, habuerit per se & directè jus regium, & dominium temporale in res omnes creatas, & super omnes Angelos & homines? Negant Franciscus Victoria, Bartholomaeus Medina, & alii. Affirmant verò Divus Thomas opusculo vigesimo de regimine principum libro tertio capite decimo tertio & sequentibus, sanctus Antoninus, Turcicremata, Durandus, Navarrus, Hostiensis, Suarez, Vasquez, Delugo, & alii, cum quibus

Dico primò: Christum habuisse jus regium directum seu temporale, & potestatem in totum universum, excellenti quodam modo.

Probatur ex Scriptura: nam Apocalypsis primo Christus vocatur *Princeps Regum terra*. Et capite decimo nono dicitur habere scriptum in femore suo, id est in humanitate, *Rex Regum, & Dominus Dominantium*. Et Matthaei ultimo Christus dicebat: *Data est mihi omnis potestas in caelo & in terra*. Ubi ly omnis non debet coarctari, restringi, aut limitari ad solam potestatem spirituales sed simpliciter & universaliter distribui, ut loquuntur Summulistae, ita ut omnes (nulla exce-

ptia) potestates, Ecclesiasticae & politicae, complectatur.

Probatur secundò: Cum hujusmodi principium, ac excellens dominium temporale totum universum, sit possibile, & aliunde gloriosum valde & honorificum, nec Redemptoris muneri dignitatem contrarium, nec sublimitatis humani repugnans, non videtur Christo Domino denegandum.

Confirmatur: In lege naturae Melchisedech fuit Rex Salem, & Deus tamus Sacerdos, ita Apostolo ad Hebraeos septimo, & in lege scripturae Moyses à Phylone discretissimo Judaeorum, & in saeculo Platone, libro tertio de ejus vita Rex, Legslator, Pontifex & Propheta appellatur. Ut ergo veritas figura adimpleatur, & adorationem Archetyporum perfecte pingatur ecclesia, debuit Christus Dominus Pontificis limbo Regi fulgere dignitate, & utramque auctoritatem, spirituales nempe, supernaturales & divinas in Ecclesiam universalem, & temporalem in omnes creaturas in se prehabet. Unde Augustinus in Psalmi centesimo quadragimo nono. *Christus à christinate dictus est, id est ab unitate. Reges autem ungebantur & Sacerdotes. Ille vero unitus est & Rex & Sacerdos. Rex pugnavit pro nobis: Sacerdos obtulit se pro nobis*. Facundus item Hieronimus, *Christi solus est dicit, regnum cum Sacerdotio habere; quoniam & si quidam Reges in sua venerunt, tamen cum manifestum venit in mundum, umbras removens iuramentum, nulli alteri dedit, quod sibi singulare servavit; sed in donis sua distribuens, sic quae propria sunt Sacerdotii, Regibus interdixit.*

Potest etiam suaderi conclusio ex inveniendi quod sequitur ex adversa sententia, nempe Christum non potuisse ut hominem præcipere hominibus & Angelis, nisi ea quae pertineant ad regimen spirituale, atque in aliis nos illi obedientiam jure negare potuisset, tanquam limites suos transgredienti, si plus præcepisset per possibile, vel impossibile.

Non debet ergo Christo ut homini denegari jus regium & dominativum in totum universum creatum quidem, & à Dei dominio dependens, superioris tamen ordinis, & omnes superantem Regum omnium, Principumque mundanorum dominationes & imperia, tribus maxime prærogativis. Primò origine, quia à Deo immediate descendit, oriturque ex unionis hypostaticae jurisdictioni verò Regum terrarum, aut successione aut electione, aut donatione, aut vi armorum habetur, unde ab aliquo humano titulo dicitur originem. Secundò amplitudine & universalitate: Principum terrarum dominatio limitata est, dominium verò Christi illimitatum, nullique circumscriptum cancellis; in Angelos, homines & creatura mirabiliter extensum. Tertiò stabilitate, firmitate, & duratione: cetera enim regna donorum temporalium, ex aliorum quodamque ruinis erecta, detruuntur, hostilibus incursionibus expugnantur, opprimuntur, ac tandem mutilata paulatim pereunt, aut mutantur, immodantur histo, i.e. de florissimis imperiis Chaldeorum, Persarum, Medorum, & Romanorum, Regnum autem Christi æternum est, & quo magis opprimitur, magis extenditur; quod æternum quæritur, eo firmitus roboratur; potestas ejus potest æterna quæ non corrumpitur, & regnum ejus æternum erit finis; & quod magis nova producantur, & homines numero crescant, eo magis amplietur & dilatatur.